

Zakon o samoupravnih narodnih skupnostih /ZSNS/

(pristojnosti in naloge pokrajin z uvodnimi pojasnili)

(osnutek)

K a z a l o:

1	Pregled pristojnosti in nalog pokrajine po Zakonu o samoupravnih narodnih skupnostih /ZSNS/	1
1.1	Pravna podlaga.....	1
1.2	Pristojnosti in naloge pokrajinskega sveta po Zakonu o samoupravnih narodnih skupnostih /ZSNS/	1
1.2.1	Akti pokrajinskega sveta po Zakonu o samoupravnih narodnih skupnostih /ZSNS/.....	1
2	Ocena finančnih in drugih posledic izvajanja določil Zakona o samoupravnih narodnih skupnostih /ZSNS/.....	2
3	Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam pokrajine.....	2
3.1	Samoupravne narodne skupnosti.....	2
	Ključne besede	3
	Uporabljene kratice	3
	Viri	3

1 Pregled pristojnosti in nalog pokrajine po Zakonu o samoupravnih narodnih skupnostih /ZSNS/

1.1 Pravna podlaga

tč.	predpisi, ki so podlaga za sprejem predpisa	določba	pojasnilo
1	Ustava Republike Slovenije Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a	65. člen	1, 2, 3, 4, 5

tč.	predpis	določba	pojasnilo
1.1	Zakon o samoupravnih narodnih skupnostih /ZSNS/ Uradni list RS, št. 65/94, 71/17 – ZFO-1C		6
1.2	Pristojnosti in naloge pokrajinskega sveta po Zakonu o samoupravnih narodnih skupnostih /ZSNS/		

tč.	pristojnosti in naloge pokrajinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Zagotovi dajanje soglasij samoupravnim narodnim skupnostim v zadevah, ki se nanašajo na varstvo pravic narodnih skupnosti, o katerih le-te odločajo skupaj z organi lokalnih skupnosti (pokrajine).	3. člen 5. člen	7, 9
2	Obravnava pobude, ki se nanašajo na položaj narodnih skupnosti in ohranjanje značilnosti narodnostno mešanih območij.	12. člen	12
3	S proračunom zagotovi sredstva za delovanje organizacij in javnih zavodov, ki delujejo za potrebe javnih zavodov in za financiranje sodelovanja z matičnima narodoma in njunima državama, s pripadniki narodnih skupnosti v drugih državah in z mednarodnimi organizacijami.	2/18. člen	14

1.2.1 Akti pokrajinskega sveta po Zakonu o samoupravnih narodnih skupnostih /ZSNS/

tč.	akti pokrajinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Proračun pokrajine.	3. člen 5. člen 18. člen	7, 9, 11

2 Ocena finančnih in drugih posledic izvajanja določil Zakona o samoupravnih narodnih skupnostih /ZSNS/

Izvajanje določil Zakona o samoupravnih narodnih skupnostih /ZSNS/ ima finančne posledice za državni proračun v okviru prerazporeditve finančnih sredstev med državo in pokrajino v sorazmerju z decentraliziranimi pristojnostmi.

Okvirna ocena sredstev za financiranje pristojnosti in nalog po določitih Zakona o samoupravnih narodnih skupnostih /ZSNS/ znaša ... EUR.

3 Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam pokrajine

- 1 Ustava RS** v 64. členu določa posebne pravice avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti. Tako je avtohtoni italijanski in madžarski narodni skupnosti ter njunim pripadnikom zagotovljena pravica, da svobodno uporabljajo svoje narodne simbole in da za ohranjanje svoje narodne identitete ustanovljajo organizacije, razvijajo gospodarske, kulturne in znanstvenoraziskovalne dejavnosti ter dejavnosti na področju javnega obveščanja in založništva. V skladu z zakonom imata ti narodni skupnosti in njuni pripadniki pravico do vzgoje in izobraževanja v svojem jeziku ter do oblikovanja in razvijanja ter vzgoje in izobraževanja. Zakon določa območja, na katerih je dvojezično šolstvo obvezno. Narodnima skupnostma in njunim pripadnikom je zagotovljena pravica, da gojijo odnose s svojima matičnima narodoma in njunima državama. Država gmotno in moralno podpira uveljavljanje teh pravic.
- 2 Na območjih, kjer skupnosti živita, ustanovijo njuni pripadniki za uresničevanje svojih pravic svoje samoupravne skupnosti. Na njihov predlog lahko država pooblasti samoupravne narodne skupnosti za opravljanje določenih nalog iz državne pristojnosti ter zagotavlja sredstva za njihovo uresničevanje.
- 3 Narodni skupnosti sta neposredno zastopani v predstavniških telesih organov lokalne samouprave in v državnem zboru.
- 4 Zakon ureja položaj in način uresničevanja pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti na območjih, kjer živita, obveznosti samoupravnih lokalnih skupnosti za uresničevanje teh pravic ter tiste pravice, ki jih pripadniki teh narodnih skupnosti uresničujejo tudi zunaj teh območij. Pravice obeh narodnih skupnosti ter njunih pripadnikov so zagotovljene glede na število pripadnikov teh skupnosti.
- 5 Zakoni, drugi predpisi in splošni akti, ki zadevajo uresničevanje v ustavi določenih pravic in položaja zgolj narodnih skupnosti, ne morejo biti sprejeti brez soglasja predstavnikov narodnih skupnosti.

3.1 Samoupravne narodne skupnosti

- 6 Zakon o samoupravnih narodnih skupnostih /ZSNS/** določa, da za uresničevanje posebnih pravic, ki jih zagotavljata Ustava RS za uveljavljanje svojih potreb in interesov in za organizirano sodelovanje pri javnih zadevah, ustanovijo pripadniki italijanske in madžarske narodne skupnosti na območjih, kjer avtohtono živijo, samoupravne narodne skupnosti, ki so osebe javnega prava (1. člen ZSNS).
- 7 Samoupravne narodne skupnosti uresničujejo navedene naloge: • v skladu z ustavo in zakonom samostojno odločajo o vseh vprašanjih iz svoje pristojnosti; • v skladu z zakonom dajejo soglasje k zadevam, ki se nanašajo na varstvo posebnih pravic narodnih skupnosti, o katerih odločajo skupaj z organi samoupravnih lokalnih skupnosti; • obravnavajo in proučujejo vprašanja, ki zadevajo položaj narodnih skupnosti, sprejemajo stališča in dajejo predloge ter pobude pristojnim organom, • spodbujajo in organizirajo dejavnosti, ki prispevajo k ohranjanju narodne identitete pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti (3. člen ZSNS).
- 8 Samoupravne narodne skupnosti uresničujejo navedene naloge s tem, da: • spodbujajo in organizirajo kulturne, raziskovalne, informativne, založniške in gospodarske dejavnosti za razvoj narodnih skupnosti; • ustanovljajo organizacije in javne zavode; • spremljajo in spodbujajo razvoj vzgoje in izobraževanja za pripadnike narodnih skupnosti in v skladu z zakonom sodelujejo pri načrtovanju in organiziranju vzgojno-izobraževalnega dela in pri pripravi vzgojno-izobraževalnih programov; • razvijajo stike z matičnim narodom, pripadniki narodnih skupnosti v drugih državah in

z mednarodnimi organizacijami; • v skladu z zakonom opravljajo naloge iz državne pristojnosti; • opravljajo druge naloge v skladu s statutom (4. člen ZSNS).

- 9** Samoupravne narodne skupnosti sodelujejo s predstavniki narodnih skupnosti, izvoljenimi v organe samoupravnih narodnih skupnosti, in z organi lokalnih skupnosti (pokrajin) (5. člen ZSNS). Pokrajina je na narodnostno mešanih območjih dolžna zagotoviti izvolitev predstavnikov teh skupnosti v svoje predstavniške organe - pokrajinske svete (13. člen osnutka Zakona o pokrajinah /ZPok/). Način sodelovanja ter skupnega odločanja mora biti opredeljeno v statutu oziroma drugem splošnem aktu pokrajine.
- 10** Samoupravne narodne skupnosti dajejo samoupravnim lokalnim skupnostim (pokrajinam) predloge, pobude in mnenja, ki se nanašajo na položaj narodnih skupnosti in ohranjanje značilnosti narodnostno mešanih območij. Organi lokalnih skupnosti (pokrajinski sveti) pa morajo navedene pobude obravnavati in se do njih opredeliti. Predstavniki narodne skupnosti, izvoljeni v svete samoupravnih lokalnih skupnosti (pokrajinske svete) morajo pred odločitvijo o soglasju k zadevam, ki se nanašajo na posebne pravice pripadnikov narodnih skupnosti, pridobiti soglasje samoupravnih narodnih skupnosti (12., 13. člen ZSNS).
- 11** Sredstva za delovanje občinskih samoupravnih narodnih skupnosti se zagotavljajo iz proračuna občine. Sredstva za delovanje organizacij in javnih zavodov, ki delujejo za potrebe narodnih skupnosti in za financiranje sodelovanja z matičnima narodoma, njunima državama, s pripadniki narodnih skupnosti v drugih državah in z mednarodnimi organizacijami, se v skladu z ZSNS zagotavljajo iz sredstev samoupravnih lokalnih skupnosti, iz proračuna RS in iz drugih virov (18. člen ZSNS).

Ključne besede

Lokalna samouprava, pokrajina, pristojnosti, pokrajinski svet, narodna skupnost, italijanska narodna skupnost, madžarska narodna skupnost.

Uporabljene kratice

Ustava RS	-	Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a).
ZSNS	-	Zakon o samoupravnih narodnih skupnostih /ZSNS/ (Uradni list RS, št. 65/94, 71/17 – ZFO-1C).

Viri

Ustava in zakoni

Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a).

Zakon o samoupravnih narodnih skupnostih /ZSNS/ (Uradni list RS, št. 65/94, 71/17 – ZFO-1C).

